

KUNST, MAGT & ISCENESÆTTELSE

Forestil dig, at du scroller gennem Instagram. Du ser en influencer stå foran en luksusbil, i dyrt tøj, på ferie et eksotisk sted. Alt er nøje udvalgt: vinklen, lyset, tøjet, baggrunden. Det er ikke tilfældigt – det er en måde at vise, hvem man er (eller gerne vil være).

Når man gør sådan, kaldes det *iscenesættelse* eller *selviscenesættelse*. Det er lidt som at lave en reklame for sig selv, hvor man viser bestemte sider for at skabe et bestemt indtryk hos andre. Det er faktisk ikke noget nyt fænomen.

Tidligere brugte konger andre midler til at gøre det samme. De fik malet billeder, hvor de stod i dyrt tøj eller lod store vægtæpper – gobeliner – hænge op i deres slotte. Når en konge fyldte sine sale med gobeliner, sendte det et klart signal: Jeg er rig. Jeg har magt.

AI-genereret billede

KUNST, MAGT & ISCENESÆTTELSE

Motiverne på gobelinerne var heller ikke tilfældige. De viste ofte kongens sejr i krig, hans familie eller religiøse scener, som kunne få det til at se ud, som om hans magt var bestemt af Gud. På den måde fungerede gobelinerne som en slags visuel propaganda – en måde at fortælle alle, hvem der bestemte.

I dag gør vi i princippet det samme, bare med andre midler. I stedet for gobeliner bruger man sociale medier, dyre mærkevarer, store huse eller eksklusive biler. Antallet af følgere, likes og visninger kan også fungere som en slags statussymbol.

Forskellen er måske, at det før kun var konger og adelige, der kunne iscenesætte sig selv på den måde. I dag kan alle gøre det – men princippet er det samme: Vi viser bestemte sider af os selv for at signalere succes, magt eller status til andre.

Frederik 2. (Hans Knieper, 1581)

Forslag til opgaver

Løs først opgaverne i mindre grupper og tal derefter om dem fælles på klassen.

- Lav en liste over statussymboler i dag (fx tøj, teknologi, bolig). Forklar, hvorfor de signalerer status.
- Beskriv, hvordan en kendt person (fx influencer eller politiker) iscenesætter sig selv på sociale medier. Hvilke virkemidler bruger de?
- Sammenlign to Instagram-profiler: Hvordan iscenesætter de sig forskelligt?
- Undersøg reklamer for luksusprodukter. Hvordan viser reklamerne status og succes?
- Tag et billede af dig selv, hvor du forsøger at fremstå på en bestemt måde (fx sej, seriøs, sjov). Forklar bagefter, hvilke valg du traf.
- Tag et almindeligt billede og redigér det, så det ser mere "perfekt" ud. Hvad ændrede du?
- Reflektér: Hvornår iscenesætter du dig selv i din hverdag – og hvorfor?
- Diskutér: Er iscenesættelse det samme som at være falsk? Begrund dit svar.
- Diskutér: Hvem bestemmer, hvad der er "status" i dag?

AI-genereret billede